

Затверджено на засіданні кафедри
політики у сфері боротьби зі злочинністю
та кримінального права,
протокол №1 від 25 серпня 2025 р.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗДАЧІ ЗАЛІКУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА ПОЛІТИКА»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ 1-ГО КУРСУ ОП «ПРАВО» ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Тема 1. Поняття, принципи, зміст і функції кримінально-виконавчої політики. Поняття і завдання кримінально-виконавчої політики.

Принципи кримінально-виконавчої політики: відповідності кримінально-виконавчої політики іншим елементам політики у сфері боротьби зі злочинністю; невідворотності кримінального покарання; врахування (відповідності) соціально-правової психології; диференціації та індивідуалізації виконання покарання; відновлення соціальної справедливості; доцільності; економії репресій; прогресивної системи виконання й відбування покарання; взаємної відповідальності держави та засудженого; примирення; раціонального застосування заходів переконання й примусу до засуджених; участі громадськості у виконанні кримінального покарання; поєднання всіх елементів мети покарання під час його виконання; комплексного та системного (безперервного) впливу на особу засудженого; погашення й зняття судимості.

Співвідношення та взаємодія кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.

Зміст і функції кримінально-виконавчої політики України. Ініціативна, програмно-координаційна, інформаційна, гарантійна, захисна, регулятивна функції кримінально-виконавчої політики. Фактори формування кримінально-виконавчої політики. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

Тема 2. Історичний розвиток кримінально-виконавчої політики і пенітенціарної системи в Україні

Кримінально-виконавча політика Київської Русі і феодальної роздробленості (IX–XIV ст.ст.). Кримінально-виконавча політика на українських землях у складі Польщі, Литви, Речі Посполитої (XIV ст. – середина XVII ст.). Кримінально-виконавча політика козацької держави (середина XVII ст. – середина XVIII ст.). Кримінально-виконавча політика періоду творення Української незалежної держави (1917–1922 рр.). Кримінально-виконавча політика Української РСР (1917–1991 рр.). Кримінально-виконавча політика незалежної Української держави до прийняття Кримінально-виконавчого кодексу України (1991–2003 рр.). Сучасна кримінально-виконавча політика України (2003 р. – до наших днів).

Тема 3. Кримінально-виконавча система України: сучасний стан організації

Загальна характеристика системи органів та установ виконання покарань, що є суб'єктами кримінально-виконавчої політики: сучасний стан організації, існуючі проблеми. Центральний орган виконавчої влади з питань виконання покарань як основний суб'єкт, що реалізує кримінально-виконавчу політику. Територіальні органи управління Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань. Взаємодія органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю.

Тема 4. Пробація як елемент новітній кримінально-виконавчої політики

Історія пробації. Пробація: поняття та сутність. Завдання пробації. Функції служби пробації. Суб'єкти пробації: міжнародний досвід. Сучасний стан правового регулювання пробації в Україні. Принципи пробації. Завдання пробації. Підстави для застосування пробації. Види пробації. Досудова пробація. Наглядова пробація. Пенітенціарна пробація. Особливості пробації щодо неповнолітніх. Суб'єкти пробації в Україні. Організація пробації.

Тема 5. Реалізація кримінально-виконавчої політики

Механізм реалізації кримінально-виконавчої політики на сучасному етапі розвитку України. Структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України. Проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України. Удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.

Тема 6. Міжнародно-правові стандарти поводження із засудженими – основа кримінально-виконавчої політики

Загальна характеристика міжнародно-правових стандартів поводження із засудженими як основа кримінально-виконавчої політики. Універсальні та регіональні міжнародно-правові стандарти як основа кримінально-виконавчої політики. Система міжнародних актів по поводженню із засудженими, які ратифіковані Україною. Поняття, основний зміст та вимоги міжнародних актів щодо умов тримання та поводження із засудженими. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями. Європейські стандарти поводження із засудженими.

Тема 7. Основні проблеми та тенденції розвитку кримінально-виконавчої політики в Україні

Основні проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики, що потребують розв'язання. Базові проблем, що пов'язані з неізоляційними покараннями. Аналіз базових проблем, що пов'язані з неізоляційними покараннями. Нормативна основа закріплення тенденцій розвитку кримінально-виконавчої: сучасний стан та перспективи.

Тема 8. Оптимізація процесу виконання покарань. Шляхи вдосконалення кримінально-виконавчої політики України

Поняття, сутність оптимізації виконання покарань та основні тенденції

формування нормативної бази і впровадження практики виконання кримінальних покарань. Складові елементи оптимізації виконання покарань та фактори, що впливають на її реалізацію. Основні напрями оптимізації процесу виконання покарань.

Шляхи і способи розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики. Очікувані результати вдосконалення кримінально-виконавчої політики України.

Викладач
д.ю.н., професор

Ю. В. Кернякевич-Танасійчук